

Súd: Špecializovaný trestný súd
Spisová značka: 12T/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9521100003
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Stieranka
ECLI: ECLI:SK:SSPK:2021:9521100003.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudca Špecializovaného trestného súdu JUDr. Rastislav Stieranka o podanej obžalobe voči obžalovaným na hlavnom pojednávaní konanom dňa 25.05.2021 v Banskej Bystrici takto

rozhodol:

Obžalované

Z.. M. A., rod. K., nar. XX.XX.XXXX v E., trvalý pobyt: K.V., N. ul. č. XXX/XX

a

Z.. Z. N., rod. T., nar. XX.XX.XXXX v K.V., trvalý pobyt: E.. XX, okres K.V.

sú vinné, že

v presne nezistený deň v období od jari 2019 do dňa 19.06.2019 po predchádzajúcej dohode obidve obžalované, ako učiteľky Základnej školy Podsadek v Starej Ľubovni, prišli na motorovom vozidle, ktoré viedla obž. N., k rómskej osade zv. Podsadek v Starej Ľubovni, kde obž. N. zavolała E.V., členku Rady školy pri ZŠ Podsadek a Z. E., náhradníčku v Rade školy pri ZŠ Podsadek, ktorým následne obe obžalované vo vnútri vozidla sľúbili pohostenie v reštaurácii zv. „U Jeleňa“ patriacej manželovi obž. A. a rôzne materiálne veci (nábytok, automatickú práčku) za to, ak v blížiacich sa voľbách riaditeľa ZŠ Podsadek, ktorých druhé kolo sa konalo dňa 19.06.2019, budú hlasovať za vtedajšiu riaditeľku školy, Z.. K. O.,

teda

spoločným konaním inému priamo ponúkli a sľúbili úplatok v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu,

čím spáchali

prečin „Podplácanie“ podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák.

a za to súd ukladá

obžalovanej A.

- podľa § 333 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 56 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 36 písm. j) a § 38 ods. 3 Tr. zák., peňažný trest vo výške 1.200,- €.

Súd podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovuje obžalovanej pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere tridsať dní.

obžalovanej N.

- podľa § 333 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 56 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 36 písm. j) a § 38 ods. 3 Tr. zák., peňažný trest vo výške 900,- €.

Súd podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovuje obžalovanej pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťpäť dní.

odôvodnenie:

Prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Z. N. K., podala voči obidvom obžalovaným dňa 07.01.2021 obžalobu pod sp. zn. VII/3 Gv 109/2019/1000 (č.l. 212) pre skutok, v zmysle ktorého:

- v presne nezistený deň na jar roka 2019 do 19. júna 2019 v rómskej osade Podsadek v Starej Ľubovni v osobnom motorovom vozidle v užívaní obv. Z. N. po predchádzajúcej dohode ponúkli a sľúbili E.V., členke rady školy ZŠ Podsadek Stará Ľubovňa za rodičov a potencionálnej kandidátke na členstvo v Rade tejto školy za rodičov Z. E. pohostenie v reštaurácii zv. „U A.a“ patriacej manželovi obv. A. a rôzne materiálne veci ako nábytok, šatstvo a automatickú práčku za to, aby vo voľbách riaditeľa ZŠ Podsadek, ktorých druhé kolo sa konalo dňa 19.06.2019, odovzdali svoj hlas vtedajšej riaditeľke školy Z. K. O.. Takéto ich konanie navrhla prokurátorka v ňou podanej obžalobe právne kvalifikovať ako úmyselný prečin „Podplácanie“ podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.

Vzhľadom na odmietavý postoj obidvoch obžalovaných prezentovaný v prípravnom konaní aj po doručení obžaloby (č.l. 217-219), súd v tejto veci nevydal trestný rozkaz, ale určil termín hlavného pojednávania. Následne na hlavnom pojednávaní vykonanom dňa 10.05.2021 (č.l. 261), dňa 11.05.2021 (č.l. 266) a dňa 25.05.2021 (č.l. 314) súd umožnil obžalovaným sa k veci vyjadriť, vypočul nimi navrhovanú znalkyňu, vypočul svedkov podľa návrhov procesných strán a prečítal listinné dôkazy. Po takto vykonanom dokazovaní súd vyhlásil odsudzujúci rozsudok voči obžalovaným, pričom vychádzal z nasledovných dôkazov:

Obžalovaná Z. M. A. v prípravnom konaní poprela spáchanie žalovaného skutku. Voči vznesenému obvineniu podala sťažnosť (č.l. 18), v ktorej namietala, že o žiadnom stretnutí so sv. U. a sv. E. nevie a nikdy s nimi bližšie nekomunikovala. Vo výpovedi zo dňa 18.11.2019 (č.l. 31) už priznala, že bola koncom júna 2019 pri miestnej rómskej osade spolu s obž. N. na jej aute, keďže táto ju požiadala, aby tam išla s ňou, pretože potrebuje riešiť nejaké problémy ohľadom dochádzky a správania žiakov. Tvrdila, že

nikdy predtým nebola v tejto osade. Pred osadou si obž. N. dala zavolať sv. U. s tým, že cez ňu, ako členku Rady školy ZŠ Podsadek, bude riešiť nedostatočnú dochádzku žiakov do školy. Sv. U. prišla aj so sv. E. a rozhovor s nimi prebiehal vo vnútri auta obž. N., keďže práve pršalo. Obe obžalované sa s nimi rozprávali o zlej dochádzke a o správaní žiakov vo všeobecnosti, nespomínali žiadne konkrétne mená. Obe svedkyne sľúbili, že v osade povedia ostatným o týchto výhradách a pokúsia sa tak zlepšiť správanie žiakov a ich dochádzku. O voľbách riaditeľa školy s nimi nehovorili, ani im nič nesľubovali. Tvrdila, že jej bolo ľahostajné, kto bude riaditeľom školy, keďže je už v dôchodkovom veku. Obžalovaná počas výpovede poukazovala na svoju dlhoročnú prax v školstve, v rámci ktorej dennodenne prichádza do styku s tzv. rómskou komunitou (rodičmi) a tak „dokonale pozná ich mentalitu“. Konštatovala, že Rómovia sú ľahko ovplyvniteľní a nestáli, resp. vydierateľní, preto by si nikdy nedovolila im niečo sľubovať. V škole počula, že v osade boli ovplyvňovať voľby riaditeľa osoby, ktoré sa angažovali v prospech protikandidátky (terajšia riaditeľka - sv. E.), ale odmietla k tomu bližšie vypovedať. Potvrdila, že jej manžel je majiteľom miestnej reštaurácie „U Jeleňa“, ktorý dodáva tzv. suché obedy pre ZŠ Podsadek, keďže táto nemá vlastnú jedáleň.

Na hlavnom pojednávaní vyhlásila, že je nevinná (č.l. 262) a ďalej popierala spáchanie skutku. Potvrdila, že v tom čase pracovala v ZŠ Podsadek ako zástupkyňa riaditeľky Z. K. O.. Medzičasom však na tejto pozícii skončila a je už len radovou V.ľkou. Kvôli začatému trestnému konaniu jej zatiaľ nebol pozastavený výkon pracovnej činnosti, a to ani po podaní obžaloby. Doplnila, že sv. U. vypovedá proti nej možno preto, že obžalovaná sa angažovala pri preraďovaní jej syna do tzv. špeciálnej triedy, s čím ako matka nesúhlasila. Tiež vyslovila podozrenie, že trestné konanie inicioval manžel ich kolegyne (sv. M.), ktorá sa následne stala zástupkyňou novej riaditeľky, takže „dosiahla svoje“. Zopakovala, že vtedy v aute neriešili so svedkyňami konkrétne problémy konkrétnych detí. Nikdy predtým ani nikdy potom nebola v osade riešiť problémy týkajúce sa žiakov ich školy.

Obžalovaná Z. Z. N. v prípravnom konaní poprela spáchanie žalovaného skutku. Voči vznesenému obvineniu podala sťažnosť (č.l. 23), v ktorej namietala, že o žiadnom stretnutí so sv. U. a sv. E. nevie a nikdy s nimi bližšie nekomunikovala. Vo výpovedi zo dňa 18.11.2019 (č.l. 41) už priznala, že bola v lete 2019 pri miestnej rómskej osade, kde chcela riešiť konkrétny problém týkajúci sa konkrétneho žiaka. Jeho rodičia totiž so školou nespolupracovali, tak to chcela riešiť cez tzv. občiansku rómsku hliadku. Meno žiaka však odmietla uviesť. V ten deň ako obvykle po pracovnej dobe viezla svojím modrým autom zn. Peugeot 107 aj obž. A., ktorej povedala, že cestou domov sa zastaví v osade vybaviť veci ohľadom konkrétneho, trestne stíhaného žiaka. Nikdy predtým ani potom v osade autom nebola. Pred osadou požiadala člena rómskej hliadky, sv. E., aby zavolať svoju manželku, ktorá bola tiež členkou hliadky a tiež sv. U., ktorú chcela požiadať o pomoc v tejto veci, keďže bola členkou Rady školy a zároveň aj

príbuznou toho konkrétneho žiaka. Obe svedkyne po príchode vošli do jej auta a obe obžalované sa s nimi rozprávali o probléme toho konkrétneho žiaka a o jeho rodine. Obž. N. sa chcela s nimi rozprávať ešte o jednej konkrétnej žiačke, ktorú mal znásilniť príbuzný sv. U., ale tá sa s ňou o tom odmietla zhovárať. O blížiacich sa voľbách riaditeľa školy sa nerozprávali, ani im v tejto súvislosti nič nesľubovali. Tieto svedkyne ich krivo obvinili, pretože boli zrejme zastrašované V.ekami sv. M., sv. A. a sv. D.. Tieto tri učiteľky ich asi ovplyvnili, aby dali vo voľbách riaditeľa ZŠ Podsadek hlasy protikandidátke, P. N. E.. Na hlavnom pojednávaní vyhlásila, že je nevinná (č.l. 262) a ďalej popierala spáchanie skutku. Potvrdila, že aj naďalej tam pracuje ako učiteľka, keďže kvôli začatému trestnému konaniu jej zatiaľ nebol pozastavený výkon pracovnej činnosti, a to ani po podaní obžaloby. Obž. N. už pred súdom tvrdila, že v tom čase nevedela o tom, že sv. U. je členkou rady školy. Dozvedela sa to až pri vyšetrovaní. Rozpor s jej výpoveďou v prípravnom konaní v tomto smere nevedela vysvetliť. Problémy týchto konkrétnych detí neriešila priamo s ich rodičmi, lebo tí by jej nepovedali pravdu, preto to skúšala riešiť cez ich príbuzných. Sám vyšetrovateľ ju žiadal, aby v rámci možností zistila bližšie informácie o pomeroch v ich rodine. Žiaden úradný záznam o rozhovore s p. U. a p. E. nespísala. Doplnila tiež, že sv. U. sa jej v ten deň pri odchode z auta sama od seba spýtala, či jej nevie zohnať automatickú práčku. V prípravnom konaní to najskôr zabudla uviesť. Napokon (v záverečnej reči) priznala autorstvo a odoslanie SMS správy pre sv. A. (č.l. 94) s tým, že by jej ju napísala a odoslala opäť, pretože táto sa napriek sľubu z minulosti postavila proti nej.

Svedkyňa E.V. na hlavnom pojednávaní (č.l. 270), v zhode s prípravným konaním (č.l. 58), uviedla, že v tom čase bola členkou Rady školy ZŠ Podsadek. V predmetný deň jej nejaké deti v osade odkázali, že pri vstupe do osady ju aj sv. E.akajú dve učiteľky. Keď tam prišli, sadli si k nim do auta, lebo pršalo. V aute bola obž. A. a ešte jedna, mladšia učiteľka. Obž. A. sa ich v aute spýtala, či vedia, koho majú voliť. Oni jej vraveli, že im je jedno, kto bude novým riaditeľom, hlavne aby to bolo dobré pre ich deti. Obž. A. im vravela, že ak budú voliť vtedajšiu riaditeľku (sv. O.), bude im lepšie a pozve ich do reštaurácie „U Jeleňa“ v Starej Ľubovni. Obž. N. im sľubovala za to automatickú práčku a nejaké skrine a ďalšie veci. Svedkyne ponúkané veci odmietli a z auta odišli. Obidve obžalované ich žiadali, aby o tomto stretnutí nikomu nehovorili, pričom viac už za nimi neboli. Policajtom toto konanie obžalovaných nešla oznámiť, lebo sa bála. Pred súdom už svedkyňa nevedela potvrdiť, či na zasadnutí rady školy verejne povedala, že boli za nimi dve učiteľky. Určite to však o tom hovorila učiteľke Z.. F.. Následne prišli za ňou policajti, ktorí zisťovali, čo sa stalo. Advokáta A.. M. nepozná a nehovorila s ním. Nikto jej nevravel, ako má vypovedať. Na voľbách riaditeľa školy sa zúčastnila a volila, koho sama chcela.

Svedkyňa Z. E. na hlavnom pojednávaní (č.l. 270) vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 67), kedy uviedla, že v predmetný deň jej deti v osade povedali, že nejaké učiteľky ju volajú k autu. Prišla tam so sv. U. a sadli si do auta, lebo pršalo. V aute už sedela obž. A. a ešte jedna, mladšia učiteľka. Obe im hovorili, že vtedajšia riaditeľka je dobrá a majú voliť ju. Sľúbili im, že potom ich pozvú do reštaurácie „U Jeleňa“ a dajú im nejaké veci (práčku, nábytok). Oni ponuku odmietli s tým, že budú voliť tak, aby bolo dobre pre ich deti. Obžalované im avizovali, že pred voľbami im opäť prídu pozvánky, ale jej už potom žiadna neprišla a tak sa už volieb nezúčastnila. Predtým jej však bola jedna pozvánka na voľbu riaditeľa doručená. Obžalované ich už v tejto veci viac nekontaktovali. Následne povedala o obsahu rozhovoru len manželovi, policajtom to neoznámila. Tí potom prišli sami za ňou do osady. Predtým nebola v kontakte s advokátom A.. M.. Videla ho prvýkrát až na hlavnom pojednávaní. Nikto jej nevravel, ako má vypovedať. Svedkyňa Z. Z. M. na hlavnom pojednávaní (č.l. 273) vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 76), kedy uviedla, že v ZŠ Podsadek učí už cca 14 rokov a od r. 2016 je aj členkou rady školy, ktorá je zložená z 9 členov - dvaja zástupcovia pedagógov, jeden zástupca nepedagógov, traja zástupcovia rodičov a traja zástupcovia mesta Stará Ľubovňa, ktoré je zriaďovateľom školy. V máji 2019 sa mali uskutočniť voľby riaditeľa školy, ale krátko predtým nový predseda rady školy zistil, že chýba štatút, podľa ktorého mali rokovať, preto bolo toto tzv. prvé kolo volieb zrušené. Nové kolo volieb, do ktorého sa prihlásila vtedajšia riaditeľka školy (sv. O.) a jedna z učiteliek (P. E.), bolo určené na deň 19.06.2019. Tieto voľby riadne prebehli, pričom úspešnou bola P. N. E.. Primátor mesta ju však nevymenoval a vedením školy poveril dovtedajšiu riaditeľku. Následne na zasadnutí rady školy dňa 28.06.2019 vystúpila sv. U., ktorá povedala, že boli za ňou dve učiteľky, ktoré sa ju pokúšali podplatiť, avšak neúspešne. Uviedla, že tieto boli aj za ďalšou členkou rady školy, sv. S., ktorá to však poprela. V škole sa už predtým verejne hovorilo, že obžalované boli v osade ovplyvňovať priebeh voľby riaditeľa školy. Okrem toho si riaditeľka školy dala k sebe do kancelárie zavolať členky rady školy (sv. S. a sv. S.), avšak obsah ich rozhovoru jej nie je známy.

Svedkyňa Z. A. F. na hlavnom pojednávaní (č.l. 270) vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 113), kedy uviedla, že v ZŠ Podsadek učí už vyše 20 rokov. V roku 2019, v období pred prvým alebo druhým kolom volieb riaditeľa školy začula, že kolegyne M. a E. chodia do osady agitovať kvôli týmto

voľbám. Spýtala sa ich na to a oni to popreli. Sv. F. si to chcela preveriť aj u rodičov, ktorých viacerých osobne pozná. Preto keď stretla v škole sv. U., ktorá bola aj členkou rady školy, spýtala sa jej na to. Ona jej najskôr nechcela odpovedať, ale potom priznala, že boli za ňou dve učiteľky na aute, ktoré jej z okna ukázala. Išlo o auto obž. N..

Svedkyňa Z.. N. D. na hlavnom pojednávaní (č.l. 274) vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 84), kedy uviedla, že ako učiteľka ZŠ Podsadek bola od r. 2019 aj členkou rady školy namiesto kolegyne P.. E., ktorá sa členstva vzdala, lebo kandidovala vo voľbách na funkciu riaditeľky školy, ktoré boli v júni 2019. V tom období sa v škole hovorilo o ovplyvňovaní volieb s tým, že obž. N. chodí do osady agitovať za vtedajšiu riaditeľku. Ona to počula od sv. F.. Okrem toho videla, ako v tom období členka rady školy, sv. S. v sprievode učiteľky S. vchádza k riaditeľke a zotrvala tam cca dve hodiny. Voľby v júni 2019 vyhrala P.. E., avšak mesto ju nevymenovalo do funkcie. Na ďalšom zasadnutí rady školy sv. U. uviedla, že sa ju snažili podplatiť, ale ona sa nedala, zatiaľ čo iná členka rady školy, sv. S., áno. Tá na to zareagovala tvrdením, že teraz sa bojí chodiť po osade, lebo hádžu do nej kamene.

Svedkyňa Z.. R. A. na hlavnom pojednávaní (č.l. 275) vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 92), kedy uviedla, že učiteľkou ZŠ Podsadek bola do júla 2019. Pred voľbami riaditeľa bola v škole napätá atmosféra, pričom sa hovorilo, že obžalované chodia autom do rómskej osady „kupovať hlasy“ pre vtedajšiu riaditeľku. Pred voľbami videla, ako sv. S. vchádza do kancelárie riaditeľky, ale dôvod jej návštevy nepoznala. Od obž. N. prišla svedkyňa pár dní pred výsluchom SMS správa (č.l. 94), v ktorej obž. N. sa vyjadruje k tejto trestnej veci s tým, že je sklamaná z jej výpovede voči nej a príde jej to povedať aj osobne. Svedkyňa mala potom obavu z jej ďalšieho konania, preto správu ukázala vyšetrovateľovi. Napokon ju však už obž. N. v tejto súvislosti viac nekontaktovala.

Svedkyňa Z.. E. Z. v prípravnom konaní (č.l. 144) uviedla, že v období medzi I. a II. kolom volieb riaditeľa ZŠ Podsadek našla v priestoroch plynovej kotolne školy (využívanej ako fajčiareň) obe obžalované, ako sa rozprávajú s vtedajšou riaditeľkou školy. Po príchode svedkyne však všetky tri stíchli a začali sa baviť na inú tému, pričom jej odmietli povedať, o čom sa dovtedy spolu zhovárali. V tom istom období, keď bola ako obvykle odprevať deti z jej triedy po skončení vyučovania k miestnej rómskej osade, jej rodičia niektorých detí hovorili, že tam nejaké osoby boli núkať úplatky v súvislosti s blížiacimi sa voľbami riaditeľa školy s tým, že už ponúkali niektoej členke rady školy aj práčku.

Svedkyňa S.. D. A. v prípravnom konaní (č.l. 107) uviedla, že v období konania volieb riaditeľa školy v r. 2019 počula v škole o tom, že obe obžalované boli v miestnej rómskej osade, ale nič bližšie k tomu uviesť nevedela.

Svedkyňa B. S. na hlavnom pojednávaní (č.l. 276), v zhode s prípravným konaním (č.l. 101), uviedla, že bola členkou Rady školy ZŠ Podsadek do júna 2019, kedy sa vzdala členstva. Sv. U. ju totiž verejne na zasadnutí rady školy obvinila, že sa nechala podplatiť v súvislosti s voľbou riaditeľky školy, zatiaľ čo ona odmietla ponúkanú práčku. Sv. S. poprela akékoľvek ovplyvňovanie. Priznala, že často chodila za riaditeľkou školy, ale to bolo buď kvôli jej deťom alebo preto, že vtedy si ona sama dokončovala štúdium externou formou. Vo voľbách v júni 2019, ktoré prebehli štandardným spôsobom, volila podľa vlastného presvedčenia.

Svedkyňa K. S. na hlavnom pojednávaní (č.l. 275) vypovedala zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 105), kedy uviedla, že ako členka Rady školy ZŠ Podsadek sa v júni 2019 zúčastnila volieb riaditeľa školy, ktoré prebehli štandardným spôsobom a volila podľa vlastného presvedčenia. Nikto ju predtým neovplyvňoval. Potvrdila, že bola v kancelárii riaditeľky, avšak kvôli dcére, nie kvôli blížiacim sa voľbám. Pozvánku na voľby jej v osade doručil sv. E., ktorý je členom občianskej rómskej hliadky.

Svedkyňa Z.. K. O. v prípravnom konaní (č.l. 115) uviedla, že od júla 2014 je riaditeľkou ZŠ Podsadek. Pred skončením jej funkčného obdobia v r. 2019 mali byť ďalšie voľby, ktoré však boli opakovane neúspešné. O ovplyvňovaní členov rady školy nevie nič uviesť, ona je proti takým praktikám. Tvrdila, že členka rady školy sv. S. ju v kancelárii navštívila kvôli svojej dcére, pričom prítomná bola aj učiteľka sv. S.. Ďalšia členka rady školy (sv. S.) ju v škole navštevovala preto, lebo ona ju (ako riaditeľka cez pracovnú dobu) doučovala slovenčinu a pripravovala ju na prijímacie pohovory na strednú školu. Oproti tomu ďalšiu členku rady školy, sv. U. opísala ako konfliktnú osobu, s ktorou je pre jej povahu ťažká komunikácia. Vyslovila podozrenie, že táto bola niekým ovplyvnená, aby hlasovala za zmenu vedenia školy s tým, že následne bude jej syn preradený zo špeciálnej triedy do riadnej.

Svedkyňa S.. A. S. v prípravnom konaní (č.l. 123) uviedla, že pracuje na ZŠ Podsadek ako tzv. špeciálny pedagóg, pričom nemá žiadne informácie o možnom ovplyvňovaní volieb riaditeľa školy v r. 2019. Uviedla, že v tom období sa s riaditeľkou školy usilovala presvedčiť sv. S., aby ponechala svoju dcéru v divadelnom krúžku, teda nehovorili s ňou ako s členkou rady školy o blížiacich sa voľbách riaditeľa školy.

Svedok Z.. Z. V. na hlavnom pojednávaní (č.l. 267) uviedol, že ako policajt NAKA preveroval oznámenie informátora, PZ ho informoval o korupčnom konaní na ZŠ Podsadek s tým, že advokát A. M. má bližšie

informácie. Na osobnom stretnutí mu A. M. opísal, že má ísť o korupčné konanie učiteľiek vo vzťahu k členkám rady školy v snahe ovplyvniť blížiacu sa voľbu riaditeľky školy. Uviedol mu mená dotknutých osôb, ktoré

následne vypočul, spísal o tom úradné záznamy a operatívny spis predložil s realizačným návrhom na ďalší postup. Následne pre vyšetrovateľa spísal vysvetlenie k svojmu úradnému záznamu (č.l. 163, 260), keďže počas operatívneho preverovania napísal, že svedok M. mu hovoril, že sa s podplácanými členkami rady školy osobne stretol a tie mu povedali o tej korupcii, zatiaľ čo sv. M. pred vyšetrovateľom uviedol, že sa s týmito členkami rady školy osobne nestretol. Svedok V. vysvetlil, že úradné záznamy o operatívnom preverovaní sa nespisujú okamžite a priebežne, ale až ex post s niekoľkodňovým aj týždňovým odstupom. Najmä sa však nedávajú vyťažovaným osobám na podpis a k nahliadnutiu na potvrdenie správnosti obsahu. Mohlo sa teda stať, že vyjadrenie A. M. nebolo pochopené správne. Na hlavnom pojednávaní svedok potvrdil autenticitu ním spísaných úradných záznamov. Uviedol, že s dotknutými dvomi členkami školskej rady hovoril jednotlivo, nie naraz a pri ich vyťažovaní bol prítomný aj jeho kolega z operatívy. Obe zhodne potvrdili, že do osady za nimi prišli nejaké dve učiteľky zo ZŠ Podsadek a žiadali ich, aby vo voľbách volili opäť vtedajšiu riaditeľku. Za to im sľubovali nejaké hmotné veci, nie peniaze. Ony mu vtedy povedali aj konkrétne mená tých dvoch učiteľiek, ale už si ich nepamätá, lebo je to už dávno a on ročne preverí cca 30 takých oznámení.

Svedok A.. Z. M. na hlavnom pojednávaní (č.l. 268), v zhode s prípravným konaním (č.l. 149), uviedol, že je manželom jednej z učiteľiek v ZŠ Podsadek, ktorá bola v r. 2019 aj členkou rady školy. V lete 2019 ho oslovili policajti, keďže ho poznali z výkonu jeho advokátskej činnosti, aby im zistil bližšie informácie o možnej korupcii v súvislosti s voľbami riaditeľa školy. On prostredníctvom manželky a jej kolegyň zozbieral informácie a predložil ich policajtom. On sám zachytil, že v meste Stará Ľubovňa sa šíri informácia, že obidve obžalované boli v osade „kupovať hlasy“, ale osobne o tom nehovoril s dotknutými členkami rady školy, ktoré mali byť podplácané. Svedka P. E. pozná, keďže je šéfom rómskej občianskej hliadky v miestnej osade.

Svedok Z. E. na hlavnom pojednávaní (č.l. 269) vypovedal zhodne ako v prípravnom konaní (č.l. 121), kedy ako učiteľ ZŠ Podsadek uviedol, že nevie nič uviesť k údajnej korupčnej činnosti obžalovaných. Na hlavnom pojednávaní už pripustil, že v ich učiteľskom kolektíve začali vznikať spory, keď proti vtedajšej riaditeľke začala kandidovať kolegyňa P. N. E., ktorá je riaditeľkou ZŠ Podsadek v súčasnosti. Súd neprihliadal na odpovede svedka k tým otázkam, ktoré mu v prípravnom konaní kládol vyšetrovateľ v súvislosti s obsahom zvukového záznamu (č.l. 163), keďže tento dôkaz (záznam) žiadna zo strán nenavrhol pred súdom vykonať.

Svedok P. E. v prípravnom konaní (č.l. 97) uviedol, že pracuje ako vedúci rómskej občianskej hliadky v osade Podsadek v Starej Ľubovni. Kanceláriu majú pri vstupe do osady v kontajnerovej unimobunke. V predmetný deň k tejto ich kancelárii prišli na aute obžalované, pričom obž. N. ho požiadala, aby z osady zavolať svoju manželku a sv. U.. Povedala mu, že im chcú odovzdať pozvánky na voľbu riaditeľa školy. Cez miestne deti teda privolať obidve ženy, ktoré si sadli do auta k učiteľkám, zatiaľ čo on bol v unimobunke. Keď z auta vystúpili, manželka išla hneď za ním do kancelárie a ukázala mu pozvánku s tým, že ona na tie voľby nechce ísť, keďže ani nie je v rade školy. Priznala však, že obžalované im v aute hovorili, aby zväžili, koho budú voliť. Bližšie mu nehovorila o obsahu ich rozhovoru v aute, teda nehovorila mu ani o sľubovanom úplatku za to, ak bude voliť vtedajšiu riaditeľku.

Na hlavnom pojednávaní (č.l. 272) svedok doplnil, že manželka mu v ten deň vravela, že obe obžalované im v aute sľubovali nejaké veci aj nejaké pohostenie, ak budú voliť starú riaditeľku (sv. O.). Vysvetlil, že v prípravnom konaní to vyšetrovateľovi ani nespomenul, lebo hneď vtedy manželke povedal, aby nič od nich nebrala, že nemajú o nič záujem a nič nepotrebujú. Manželku poslal rýchlo domov, lebo v ten deň veľmi pršalo a ona bola chorá.

Znalkyňa S.. Z. A. sa na hlavnom pojednávaní (č.l. 264) v celom rozsahu odvolala na znalecký posudok (č.l. 227), ktorý vypracovala na základe objednávky obhajcu obžalovaných. Sudca teda prečítal tento jej znalecký posudok (§ 268 ods. 2 in fine Tr. por.), avšak hneď na hlavnom pojednávaní upozornil (č.l. 265), že pri hodnotení tohto dôkazu sa nebude prihliadať na vyjadrenia znalkyne k otázkam č. 5 a č. 6, keďže ide o tzv. právne otázky, ktoré znalkyňa nebola oprávnená riešiť (Rt-12/1987-II.; Rt-33/1981, Rt-82/2001). Znalec - psychológ je povolaný vyjadriť sa k tým rysom osobnosti obvineného alebo svedka, ktoré môžu mať vplyv na jeho hodnovernosť, nie je však oprávnený vyjadrovať sa k otázke, či jeho výpoveď je hodnoverná alebo nie, príp. ktorá z rozdielných výpovedí tej istej osoby je hodnovernejšia. Také hodnotenie dôkazov prislúcha výhradne súdu (§ 145 ods. 1 druhá veta Tr. por.). Okrem toho bola formulácia otázky č. 5 výrazne sugestívna (§ 122 ods. tretia veta Tr. por. per analogiam).

Z predmetného znaleckého posudku (psychologické vyšetrenie) mal teda súd vo vzťahu k obž. A. preukázané, že táto je skôr introvertná, v konaní skôr zdržanlivá a racionálna. Neboli u nej zistené sklony k skresľovaniu prežitých udalostí. Vo vzťahu k obž. N. mal súd preukázané, že táto je skôr extrovertná, v konaní skôr otvorená a energická. Neboli u nej zistené sklony k skresľovaniu prežitých udalostí.

Ďalej súd vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov:

Z úradných záznamov (č.l. 163, 260), ktoré spísal policajt NAKA (sv. V.) a ktorý pred súdom potvrdil ich autenticitu (č.l. 268), mal súd preukázané jeho tvrdenia o tom, za akých okolností sa dozvedel o konaní obžalovaných a aké úkony učinil pred posunutím tejto veci vyšetrovateľovi.

SMS správa (č.l. 94), ktorej text vyšetrovateľovi poskytla sv. Z. R. A., preukazuje, že obž. N. v priebehu vyšetrovania (po vznesení obvinenia) kontaktovala túto svedkyňu krátko pred jej druhým výsluchom a vyčítala jej, že vypovedala „proti nej“. Hrozila, že príde za ňou aj osobne, ale napokon od toho upustila. Obž. N. pred súdom potvrdila autorstvo tejto SMS správy (č.l. 317).

Z listín týkajúcich sa Rady školy ZŠ Podsadek a volieb riaditeľa tejto školy vyplýva, že rada školy mala v r. 2019 deväť členov (č.l. 178, 180, 293), z toho traja zastupovali zriaďovateľa (mesto Stará Ľubovňa), dvaja zastupovali pedagógov, jeden člen bol za tzv. nepedagógov a traja členovia boli zástupcovia rodičov (sv. U., sv. S., sv. S.), pričom ich funkčné obdobie bolo od 04.04.2016 do 04.04.2020 (č.l. 294). Podľa počtu získaných hlasov bola sv. E. prvou náhradníčkou (č.l. 283-286). Vo výberovom konaní na funkciu riaditeľa ZŠ Podsadek konanom dňa 19.06.2019 bola úspešnou uchádzačkou P. N. E., ktorá získala 6 hlasov, zatiaľ čo neúspešná kandidátka (Z. K. O.) získala len 4 hlasy (č.l. 287-290). Keď primátor mesta odmietol vymenovať za riaditeľku víťazku výberového konania, konalo sa dňa 28.06.2019 zasadnutie rady školy, na ktorom sv. U. uviedla, že niektoré učiteľky chodili do osady „vyplácať“ rodičov, aby volili pôvodnú riaditeľku, pričom označila aj sv. S. akú tú, ktorá bola podplatená (č.l. 165).

Z tzv. správ o povesti obž. A. vyplýva, že táto nebola zatiaľ právoplatne odsúdená za spáchanie trestného činu (č.l. 296). Je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 953,40 €, ale naďalej je evidovaná aj ako aktívna zamestnankyňa ZŠ Podsadek (č.l. 298), keďže výkon tejto pedagogickej pracovnej činnosti jej nebol pozastavený ani po podaní obžaloby (č.l. 315; § 15 ods. 9 zákona č. 138/2019 Z.z.). Jej vysoko pozitívne pracovné hodnotenie vypracovala vtedajšia riaditeľka, sv. O. (č.l. 155).

Z tzv. správ o povesti obž. N. vyplýva, že táto nebola zatiaľ právoplatne odsúdená za spáchanie trestného činu (č.l. 301). Evidované sú voči nej dopravné priestupky (č.l. 302-304), o ktorých sa pred súdom vyjadrila, že si nie je vedomá ich spáchania (č.l. 315). Aj naďalej je evidovaná ako aktívna zamestnankyňa ZŠ Podsadek (č.l. 305), keďže výkon tejto pedagogickej pracovnej činnosti jej nebol pozastavený ani po podaní obžaloby (č.l. 315; § 15 ods. 9 zákona č. 138/2019 Z.z.). Jej vysoko pozitívne pracovné hodnotenie vypracovala vtedajšia riaditeľka ZŠ Podsadek, sv. O. (č.l. 157).

Vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo a jednoznačne preukázané, že žalovaný skutok sa stal, je trestným činom a spáchali ho obžalované, ktoré sú za jeho spáchanie aj trestne zodpovedné.

Existenciu a spáchanie žalovaného skutku obžalovanými mal súd preukázané najmä výpoveďami dvoch priamych (očitých) svedkýň, voči ktorým smerovalo korupčné konanie obidvoch obžalovaných. Sv. U. aj sv. E. opakovane zhodne opísali dejový priebeh, počnúc ich privolaním k autu obž. N., až po dôvod a obsah ich následného rozhovoru s obžalovanými vo vnútri auta.

Práve na základe „vyťaženia“ (§ 17 zák. č. 171/1993 Z.z.) týchto dvoch svedkýň pred policajtom NAKA (sv. V. - č.l. 267) bolo následne začaté trestné konanie a po ich výpovediach pred vyšetrovateľom (č.l. 52, 61) bolo obidvom obžalovaným vznesené obvinenie.

Usvedčujúce vyjadrenia tieto dve svedkyne (každá zvlášť) zopakovali aj v prítomnosti obhajcu obžalovaných (č.l. 56, 65) a „neuhli“ ani pred súdom, kde prišli a po zložení prísahy vypovedali zoči-voči obidvom obžalovaným. Ich výpovede boli konzistentné, bez zásadných rozporov či nepresností, ktoré by mohli vyvolávať dôvodné pochybnosti o priebehu deja a o konaní obžalovaných.

Odhliadnuc od toho však možno uviesť, že svedecké výpovede nemôžu dosiahnuť úplnú jednotu a zhodu v každej realizačnej okolnosti jednotlivých vykonávaných činností a použitých postupov. To by naopak pôsobilo (vzhľadom ku širokému okruhu dokazovaných skutočností a časovému odstupu) umelo a pochybne. Dôležitá je podstata skutku z hľadiska konania páchatela, v ktorom zákon vidí trestný čin. Tieto okolnosti musia byť spoľahlivo dokázané (rozh. NS SR sp.zn. 2To/9/2014).

Vo všeobecnosti totiž platí, že pozícia osôb (zväčša obžalovaných), ktoré sa usilujú niečo zamlčať, je objektívne ľahšia oproti pozícii tých osôb (svedkov), ktoré pravdivo opisujú, čo sa na mieste činu stalo. Zatiaľ čo prvej skupine osôb stačí popierať a tvrdiť, že v danom čase a mieste „sa nič nestalo“ (čo ani pri opakovaných výsluchoch nie je náročné zopakovať), druhá skupina musí pri každom výsluchu vždy odznova podrobne opisovať skutočne prežité udalosti. To pochopiteľne nemusí byť pod tlakom nepríjemných spomienok a vzhľadom na odstup času vždy spontánne, plynulé a tým aj navzájom

zhodné. Je teda akceptovateľné, že svedok nie je schopný zapamätať si doslovný priebeh skutkového deja a pri opakovaných výsluchoch je pre neho problematické vždy presne zopakovať jeho priebeh.

V tomto kontexte je potom potrebné nazerať aj na výpoveď sv. E., ktorý (ako ďalší priamy svedok) potvrdil príchod obidvoch obžalovaných na aute do osady, ako aj ich záujem o rozhovor s obidvomi svedkyňami, ktorých účasť zabezpečil. Je akceptovateľné jeho vysvetlenie, že pred vyšetrovateľom sa pôvodne nezmenil o tom, že manželka mu ešte v ten deň hovorila o korupčnej snahe obžalovaných. On totiž hneď v zárodku zavrhol takú myšlienku, v tomto smere inštruoval aj manželku, a teda týmto považoval vec za vybavenú.

Sv. U. o tomto korupčnom konaní obžalovaných následne prehovorila aj verejne, na zasadnutí rady školy, o čom svedčí nielen zápisnica z rokovania (č.l. 165), ale to potvrdzujú aj účastníci tohto zasadnutia (sv. S., sv. M., sv. D.). Následne takéto konanie obžalovaných potvrdila sv. U. aj učiteľke Z.. F. (č.l. 113), ktorá si u nej overovala, či sú šíriace sa reči o korupcii pravdivé.

Oproti týmto výpovediam stoja výpovede obžalovaných, ktoré popierajú spáchanie skutku, ktorý sa im kladie za vinu. Ich obrana spočívala takmer výlučne v poukazovaní na osobnostnú výbavu svedkýň s tým, že ony by sa nikdy nepokúšali niečo sľubovať nikomu z osady, keďže z učiteľskej praxe dobre poznajú mentalitu Rómov.

Možno uviesť, že tento spôsob obhajoby, pri ktorom obžalované využívajú argument „mentalita Romica“, nemohol byť úspešný pri spochybňovaní vierohodnosti výpovedí týchto dvoch priamych svedkýň. Je neprípustné paušálne kategorizovať ľudí na tzv. vierohodných a nevierohodných len na základe ich rodovej, národnostnej či inej príslušnosti.

Ak by sme pripustili tento spôsob obhajoby ako akceptovateľný, bola by napr. prakticky nepreukázateľná volebná korupcia v rómskych osadách, ohľadom ktorej sa množia podnety takmer po každých komunálnych či parlamentných voľbách, keďže výpovede svedkov takého korupčného konania by stačilo paušálne odmietnuť ako nehodnoverné výpovede osôb, ktoré majú geneticky vrozený sklon klamať a nechať sa ľahko ovplyvniť. Okrem toho je vhodné pripomenúť, súd a priori nehodnotí vierohodnosť osôb, ale hodnovernosť dôkazu (ich výpovedí).

Súd konštatuje, že neexistuje žiadna objektívne existujúca indícia, ktorá by čo i len nasvedčovala osobitnému záujmu týchto svedkýň vypovedať v neprospech obžalovaných. Tu možno poukázať aj na skutočnosť, že svedkyne nešli iniciatívne oznamovať takéto konanie (škodiť obžalovaným), ale zostali pasívne, až kým neboli oslovené operatívnymi pracovníkmi NAKA (sv. V.), pred ktorými opísali korupčné konanie obžalovaných.

Nemožno tiež prehliadať, že zatiaľ čo svedkyne U. a E. usvedčovali obžalované z páchania korupčnej trestnej činnosti zhodne od začiatku prípravného konania, obe obžalované spočiatku popierali čo i len svoju prítomnosť v danom čase na danom mieste (č.l. 18, 23). Až neskôr už obidve priznali stretnutie so svedkyňami (č.l. 36, 46). A až dodatočne (obidve naraz) začali uvádzať, že sv. U. si mala sama spontánne pýtať od nich práčku (č.l. 263).

Každý obžalovaný si môže slobodne zvoliť spôsob obrany (obhajoby), vrátane práva nevypovedať, resp. vypovedať nepravdu. Následne však môže očakávať, že pri záverečnom hodnotení dôkazov to bude zohľadňované.

Súd neakceptoval opakované návrhy obžalovaných na znalecké vyšetrenie duševného stavu sv. U. a sv. E., resp. na znalecké psychologické posúdenie ich tzv. viero-hodnosti, ktoré obžalované odôvodňovali predovšetkým poukazom na špecifické povahové vlastnosti Rómov vo všeobecnosti, ale aj s poukazom na osobnú znalosť pováh týchto svedkýň (č.l. 224, 262, 277, 280).

Je neprijateľné, aby bola akákoľvek osoba podrobovaná znaleckému vyšetrovaniu len preto, že je príslušníkom konkrétneho národa či národnosti alebo členom etnickej skupiny a pod. Akceptovanie tohto návrhu, ktorý nesie známky diskriminačného nahliadania na Rómov, by bolo šikanózne. Obžalované okrem všeobecných, resp. zovšeobecňujúcich tvrdení o Rómoch a o ich mentalite, neuviedli žiaden konkrétny a zmysluplný argument, pre ktorý by bolo žiadúce vykonať psychologické či psychiatrické vyšetrenie týchto dvoch priamych (očitých) svedkýň. Súd ani ich osobným výsluchom na hlavnom pojednávaní takýto argument ex officio nezistil, a preto odmietol vykonanie takéhoto znaleckého dokazovania v konaní pred súdom (č.l. 277).

V tomto smere možno poukázať aj na odôvodnenie vyšetrovateľa, ktorý tieto návrhy na doplnenie dokazovania odmietol už v prípravnom konaní (č.l. 197, 205) poukazujúc na to, že

- nešlo o dejový skutok náročný na zapamätanie si jeho priebehu
- na opis deja stačí aj jednoduché vyjadrovanie

- nešlo o zvlášť vypätú či stresovú situáciu, kedy by vnímanie svedkov mohlo byť výrazne skreslené či okolnosťami ovplyvnené.

Úvahy o mentálnej vybavenosti svedkýň možno odmietnuť aj s poukazom na to, že obe svedkyne boli nominované do rady školy ako zástupkyne rodičov (č.l. 285) a jedna z nich bola zvolená za členku rady školy a túto funkciu aj reálne štyri roky vykonávala.

Súd považuje za potrebné uviesť, že procesné strany na záver dokazovania na hlavnom pojednávaní v zmysle § 272 ods. 2 Tr. por. uviedli, že už nenavrhujú vykonať žiadne ďalšie dôkazy (č.l. 316; Rt-116/2014).

Zatiaľ čo obžalované poukazovali na nehodnovosť výpovedí svedkýň, súd nachádza viacero nelogickostí práve vo výpovediach (v konaní) obžalovaných:

- obžalované rozdielne opisujú dôvod, pre ktorý boli svedkyne do auta zavolané - obž. A. uviedla, že obž. N. si dala zavolať sv. U. ako členku rady školy, zatiaľ čo obž. N. už pred súdom tvrdila, že ona ani nevedela, že sv. U. je členkou rady školy

- obžalované rozdielne opisujú účel aj obsah rozhovoru v aute - zatiaľ čo obž. A. uviedla, že obž. N. v aute riešila len vo všeobecnosti problém so správaním a dochádzkou žiakov z osady, obž. N. tvrdila, že ona v aute riešila konkrétny problém týkajúci sa konkrétneho žiaka, resp. konkrétnej žiačky

- obžalované nevysvetlili, v čom bol tento prípad taký špecifický a urgentný, že bolo potrebné:

o ísť tam súkromným autom (obž. N. uviedla, že tam nikdy predtým ani potom svojím autom nebola)

o ísť tam po pracovnej dobe

o ísť tam, keď intenzívne pršalo

o neriešiť to s rodičmi dotknutých detí, ale s inými (cudzími) osobami

- obžalované nespísali o osobnom prejednaní tohto ojedinelého špecifického problému žiaden úradný záznam, ani o tom neinformovali triedne učiteľky dotknutých žiakov

- ak sa už rozhodli vzniknutý problém riešiť s tzv. rómskou občianskou hliadkou, prečo to neriešili priamo s vedúcim tejto hliadky (sv. E.), ktorý tam bol prítomný, ale ho požiadali, aby v tom daždi privolal z osady iné dve osoby

- ak skutočne išlo o problém týkajúci sa kompetencií rómskej občianskej hliadky, prečo sa o ňom nerozprávali v kancelárii tejto hliadky, kde bol vedúci hliadky, ale namiesto toho sedeli všetky štyri v malom aute zaparkovanom vedľa tejto kancelárie.

Zhrnúc doteraz uvedené skutočnosti súd konštatuje, že skutok sa stal tak, ako to už od začiatku zhodne opisovali obidve svedkyne. Súd na základe vykonaných dôkazov akurát mierne upravil opis priebehu tohto skutku uvedený v podanej obžalobe tak, aby tento lepšie zodpovedal preukázanému konaniu oboch obžalovaných (§ 163 ods. 3 Tr. por.) a zároveň, aby totožnosť skutku zostala zachovaná (§ 278 ods. 1 Tr. por.).

Súd právne kvalifikoval konanie obžalovaných (v zhode s návrhom prokurátorky) ako úmyselný prečin „Podplácanie“ podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. s tým, že bol spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. Konaním obžalovaných bola totiž naplnená skutková podstata tohto úmyselného trestného činu, keďže inému (sv. U. a sv. E.) v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo ponúkli a sľúbili úplatok.

Sľubované veci a pohostenie sú nepochybne úplatkom, t.j. vecou, na ktorú by žiadna zo svedkýň nemala žiadny právny nárok (§ 131 ods. 3 Tr. zák.).

Pri výklade pojmu „obstaranie vecí všeobecného záujmu“ je potrebné vychádzať zo záveru, že zákonný pojem všeobecného záujmu je na ústavnej úrovni stotožnený s pojmom verejného záujmu (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 402/2008), t.j. záujmu, ktorý prináša majetkový alebo iný prospech všetkým alebo mnohým občanom (čl. 3 ods. 2 úst. zák. č. 357/2004 Z.z.).

Férové výberové konanie, ktorým sa obsadzuje pozícia riaditeľa školy, je nepochybne vecou všeobecného záujmu. Existencia riadne fungujúceho systému školskej správy je základným predpokladom realizácie ústavou garantovaného práva na vzdelanie (čl. 42 Ústavy SR). Záujem spoločnosti na dôslednom uplatňovaní pravidiel a zásad pri výbere kandidátov na funkciu riaditeľa školy je zdôraznený aj prijatím osobitnej právnej úpravy, v zmysle ktorej sa člen rady školy svojím hlasovaním priamo podieľa na výbere riaditeľa školy (§ 3 zák. č. 596/2003 Z.z.). Korupčné snahy voči členovi rady školy sú teda reálne spôsobilé priamo a účinne ovplyvniť výsledky výberového konania.

V tejto súvislosti možno poukázať na tesný výsledok hlasovania výberovej komisie (rada školy doplnená podľa § 25 ods. 16 zák. č. 596/2003 Z.z.), v zmysle ktorého stačilo zmeniť hlasovanie u jednej z osôb a došlo by k nerozhodnému pomeru hlasov (č.l. 289).

Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že zriaďovateľ školy nerešpektoval výsledky výberového konania zo dňa 19.06.2019, a preto sa neskôr opakovalo (č.l. 287, 165). Skutková podstata tohto trestného činu bola naplnená už v momente ponuky (sľubu) úplatku a nebolo k tomu potrebné, aby aj došlo ku konaniu, ktoré malo byť úplatkom ovplyvnené. Preukázané konanie obžalovaných je teda trestným činom a závažnosť ich konania nie je nepatrná (§ 10 ods. 2 Tr. zák.). Aplikácia tzv. materiálneho korektívu by v danom prípade nebola namieste aj vzhľadom na osobitný záujem štátu na potlačaní akýchkoľvek prejavov korupcie.

Súd takto právne kvalifikoval konanie obžalovaných aj vo vzťahu k sv. E., ktorá v čase konania výberového konania zo dňa 19.06.2019 bola „len“ v pozícii náhradníčky za členku rady školy pre prípad, že niektorému zo zvolených členov rady školy (za rodičov) skončí výkon funkcie skôr. Nešlo teda zo strany obžalovaných o tzv. pozitívny skutkový omyl (konanie v štádiu pokusu), ale o cielené ich konanie preventívne pokrývajúce všetky do úvahy prichádzajúce alternatívne spôsoby zloženia výberovej komisie.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd prihliadal na riadne naplnenie účelu trestu podľa § 34 Tr. zák., pričom v zmysle § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadal aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Keďže u obžalovaných ide zatiaľ o prvé odsúdenie, súd považoval za postačujúce na riadne naplnenie účelu trestu uloženie peňažného trestu v zmysle § 56 ods. 2 Tr. zák. a nie trestu odňatia slobody, ktorý je najprísnejším z možných druhov trestov (§ 32 Tr. zák.).

Pri rozhodovaní o výmere tohto peňažného trestu súd prihliadal aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Ustanovenie § 38 ods. 2 Tr. zák. je totiž potrebné aplikovať nielen pri ukladaní trestu odňatia slobody, ale aj pri ukladaní všetkých druhov trestov, u ktorých prichádza do úvahy určenie ich výmery v istom rozpätí, t.j. ktoré majú odstupňovateľnú trestnú sadzbu (obdobne NS SR sp. zn. 1Tdo/18/2020 zo dňa 24.03.2021).

Na strane obžalovaných možno konštatovať, že existuje jedna poľahčujúca okolnosť, keďže každá z obžalovaných doteraz viedla riadny život (§ 36 písm. j) Tr. zák.). Oproti tomu však nebola zistená existencia žiadnej priťažujúcej okolnosti. Súd teda neakceptoval ani návrh prokurátorky a nezohľadnil na ťarchu žiadnej z obžalovaných priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. e) Tr. zák.

Je nepochybné, že obžalované v ten deň konali voči svedkyňiam z pozície učiteľiek ZŠ Podsadek (jedna dokonca vtedy ešte ako zástupkyňa), do ktorej chodili všetky deti z miestnej osady a práve tento svoj vplyv chceli využiť (zneužiť). Takýto ich „lobing“ mal potom väčšiu nádej na úspech, než ak by prišiel svedkyne prehovárať (korumpovať) niekto úplne cudzí.

Okrem toho však už nebolo preukázané splnenie druhej podmienky pre zohľadnenie tejto priťažujúcej okolnosti, t.j. či ich konanie smerovalo k dosiahnutiu neoprávnenej alebo neprimeranej výhody. Pre naplnenie znakov skutkovej podstaty prečinu „Podplácanie“ podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. nebolo potrebné vykonávať dokazovanie týmto smerom a preukázať, akú výhodu (a pre koho) chceli obžalované svojím konaním dosiahnuť.

Vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností teda súd podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. upravil trestnú sadzbu uvedenú v Trestnom zákone (§ 56 ods. 1 Tr. zák.) a znížil hornú hranicu o jednu tretinu postupom podľa § 38 ods. 8 Tr. zák. Následne ukladal obžalovaným trest pri dolnej hranici takto upraveného rozpätia trestnej výmery (160,- € až 221.340,- €).

Pri ukladaní peňažného trestu súd zároveň prihliadal na osobné a majetkové pomery každej z obžalovaných, keďže peňažný trest by neuložil, ak by bolo zrejmé, že ho obžalovaná nebude schopná zaplatiť (§ 57 ods. 1 Tr. zák.). Pomery každej z obžalovaných podľa názoru súdu umožňujú riadnu vykonateľnosť tohto trestu. Isté ťažkosti a obmedzenia obžalovaných, ktoré budú s tým spojené, sú pochopiteľným a potrebným dôsledkom uloženého trestu.

Mierna diferenciácia výmery trestu je dôsledkom zisteného výraznejšieho rozdielu v pravidelnom mesačnom príjme obžalovaných, keďže príjem obž. A. je v porovnaní s obž. N. približne dvojnásobný, vzhľadom na starobný dôchodok poberaný popri pláte za pracovnú činnosť v školstve.

Pri obligatórnom ukladaní tzv. náhradného trestu odňatia slobody (§ 57 ods. 3 Tr. zák.) súd dbal o to, aby tento náhradný trest bol spravodlivo a objektívne proporcionálny k výmere uloženého peňažného trestu, t.j. aby pomer závažnosti a dôsledkov týchto trestov bol vyvážený. Hlavným zmyslom náhradného trestu odňatia slobody totiž nie je generálna či individuálna prevencia trestu a dokonca ani morálne odsúdenie spoločnosťou. Náhradný trest plní prioritne funkciu hrozby a zároveň motivácie zaplatiť peňažný trest (rozh. NS SR sp. zn. 6To/8/2019, sp. zn. 3To/8/2017; sp. zn. 6To/7/2016).

Vychádzajúc z týchto úvah sa uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 30, resp. 25 dní, javí byť adekvátnou hrozbou i motiváciou pre obžalované k tomu, aby riadne a včas zaplatili uložený peňažný trest.

spoločným konaním inému priamo ponúkli a sľúbili úplatok v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu,

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Špecializovanom trestnom súde v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, a to v prospech alebo aj v neprospech obžalovaného. V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti jeho vôli.
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, a to len vo svoj prospech
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ale len v jeho prospech
- zákonný zástupca, opatrovník a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v jeho prospech i proti jeho vôli. Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.